

El español es un pasaporte para el mundo - Španělština je pasem do světa

Už nějakou dobu můžete na našich školních chodbách potkat pana profesora Santiaga Ivama Cociñu Cociñu, který vyučuje španělský jazyk. Pan profesor je rodilý španěl a my jsme se rozhodly, že ho vyzpovídáme a položily jsme mu pár zajímavých otázek o tom, jak se mu v Česku líbí, co je zde jiné nebo třeba jaké české jídlo má nejraději.

1. ¿De dónde es usted?

Un checo llamado Lev z Rožmitálu recorrió Europa en la Edad Media y llegó hasta el fin del mundo - Finis Terrae (actualmente Fisterra, "Konec sveta", el pueblo donde, por cierto, nació el inventor del fútbol, Alexandre Campos). Lev quedó asustado cuando delante de sí vio el océano, inmenso, y unas olas gigantes que subían por las rocas. No soy de Fisterra sino de Xove, lo que es un pueblo de unos 3000 habitantes en una región que se llama Galicia, en la costa noroeste de España, en el norte de todo, al lado del Atlántico. Desde la playa, si miras bien, puedes ver Irlanda a lo lejos. Allí el paisaje es muy verde, hay muchos bosques, praderas... claro, porque llueve mucho. Como estamos en la esquina de la península, el tiempo cambia constantemente: llueve, sopla el viento y está nublado 300 días al año. Es un buen lugar para practicar surf... pero complicado para secar la ropa. Creo que está lejos de la imagen típica que los checos tienen de España. Por eso: porque España es muy variada.

2. ¿Por qué eligió la República Checa?

Realmente no es mi culpa, sino de la UE y su programa educativo Erasmus. Conocí a una checa que vino con una beca a dar clases de francés al instituto donde enseña

Hace algún tiempo, que podéis ver en los pasillos de nuestra escuela al profesor Santiago Ivam Cociña Cociña, quién enseña español. El profesor es un español nativo y por eso decidimos que vamos a hacer un entrevista con él y le hacemos algunas preguntas interesantes sobre cómo le gusta la República Checa, qué es diferente aquí o qué comida checa le gusta más.

1. Odkud jste?

Čech jménem Lev z Rožmitálu procestoval ve středověku Evropu a došel až na konec světa - Finis Terrae (dnešní Fisterra, doslova "Konec světa", vesnice, kde se mimochodem narodil vynálezce stolního fotbalu Alexandre Campos). Lev se vyděsil, když před sebou uviděl obrovský oceán a obrovské vlny valící se na skály. Nepocházím přímo z Fisterry, ale z Xove, což je vesnice s

asi 3000 obyvateli v regionu zvaném Galicie, na severozápadním pobřeží Španělska, úplně na sever, u Atlantiku. Když se pozorně podíváte, z pláže v dálce uvidíte Irsko. Krajina je tam velmi zelená, je tam spousta lesů, luk... samozřejmě protože tam hodně prší. Jelikož se nacházíme na rohu poloostrova, počasí se neustále mění: prší, fouká vítr a 300 dní v roce je zataženo. Je to dobré místo na surfování, ale špatně se tam suší prádlo. Myslím, že je to daleko od typické představy Čechů o Španělsku. Španělsko je totiž velmi rozmanité.

2. Proč jste si vybral Českou republiku?

mi hermana. Y el resto te lo puedes imaginar. Vivimos juntos un año en España y luego decidimos mudarnos a Chequia. Eso fue a finales de 2003, cuando todavía no estábais en la UE.

3. ¿Por qué usted eligió Liberec?

Porque esa chica (actualmente mi mujer) era de aquí. Me gusta Liberec, no es una ciudad ni grande ni pequeña - creo que yo no podría vivir ni en Praga ni en Madrid-, tiene todo tipo de servicios, está bien comunicada, la naturaleza alrededor es muy bonita... Pero yo nací y me crié en un pueblo, por eso tengo algunos prejuicios sobre las ciudades, en general. Y vuelvo a mi pueblo todos los veranos, y es un lugar con el que me identifico. Pero todo es relativo: viví 18 meses en Sao Paulo, que es una ciudad de ¡22 millones de habitantes!, lo que te da una visión muy diferente del mundo.

4. ¿Usted echa de menos España?

Por supuesto. Bueno, no el frío húmedo :D Es normal, y es un tipo de pudor, porque uno no quiere perder sus raíces. Pero también es relativo, por las facilidades en las comunicaciones (transportes, internet), que hacen todo más próximo. Al contrario de lo que puede parecer, "emigrar" es algo común en nuestra sociedad, desde hace ya mucho tiempo: españoles, portugueses, italianos, irlandeses y polacos somos naciones que hemos emigrado masivamente. Buscar la vida en otra parte del mundo siempre ha sido algo habitual. Echo de menos a mi familia, a algunas personas, el café y la pausa para el café, el pescado, los alimentos frescos... y la calma de sentarse frente al mar con una

Ve skutečnosti to není moje vina, ale vina EU a jejího vzdělávacího programu Erasmus. Seznámil jsem se s jednou Češkou, která přijela učit francouzštinu na střední školu, kde učí moje sestra. A zbytek si dokážete představit. Rok jsme spolu žili ve Španělsku a pak jsme se rozhodli přestěhovat do České republiky. To bylo na konci roku 2003, kdy jste ještě nebyli v EU.

3. Proč jste si vybral právě Liberec?

Protože ta dívka (nyní moje manželka) byla odsud. Liberec se mi líbí, není to ani velké, ani malé město - nemyslím si, že bych mohl žít v Praze nebo Madridu -, má všechny druhy služeb, je dobře dostupné, příroda kolem je velmi krásná... Ale já jsem se narodil a vyrostl na vesnici, takže mám vůči městům obecně určité předsudky. Do své vesnice se vracím každé léto a je to místo, se kterým se ztotožňuji. Ale to je všechno relativní: žil jsem 18 měsíců v Sao Paulu, což je město s 22 miliony obyvatel, které vám poskytne zcela jiný pohled na svět.

4. Chybí vám Španělsko?

Samozřejmě, že ano. No, ne ta vlhká zima :) Je to normální a je to taková cudnost: člověk nechce přijít o kořeny. Je to ale také relativní, protože komunikační prostředky (doprava, internet) vše přibližují. Navzdory tomu, co se může zdát, je emigrace v naší společnosti běžná a trvá už dlouho: Španělé, Portugalci, Italové, Irové a Poláci jsou národy, které masově emigrovaly. Hledání života v jiné části světa bylo vždy běžné. Chybí mi rodina, někteří lidé,

caña de pescar, o simplemente relajarse sin hacer nada. ¿Si lo echo de menos? No puedes imaginar como viene cargada mi maleta cada vez que vuelvo de España

5. ¿Por qué usted ha decidido ser profesor?

No soy profesor como mi hermana, quien cuando estudiaba en el instituto ya daba clases a chicos más pequeños. Cuando terminé la escuela secundaria yo no sabía qué quería estudiar: era bueno en lenguas, me gustaba escribir. Así que, un poco por accidente, estudié periodismo. Realmente ya colaboraba en la revista del instituto, como vosotras. Como periodista empecé antes, en la escuela primaria. Recuerdo que cuando tenía 9 ó 10 años escribí un artículo sobre la instalación de la megafonía en la iglesia del pueblo, y el presidente de la asociación de padres de la escuela se enfadó muchísimo, porque decía que eso era propaganda, y finalmente tuvo que dimitir. ¡Provoqué un escándalo, sin saberlo! Durante los estudios en la universidad hacía prácticas en varios medios y cuando terminé los estudios pronto empecé a trabajar en una revista seria a nivel regional (política, economía, sociedad, cultura). Allí hacía de todo durante 3 años: periodismo, fotografía, diseño... Fue muy interesante, conocí a mucha gente, pero descubrí que mi carácter no era ideal para esta profesión: yo era (soy) tímido, y los periodistas deben ser comunicativos, comunicadores y caraduras. Llegué a Chequia sin saber checo, así que lo mejor que podía hacer en ese momento en Liberec era dar clases de español. Al principio no fue fácil, tenía problemas para entenderme con la gente, pero había mucha demanda. Tenía sentido, como forma de ganarme la vida. He dado clases

káva –s paudou na kávu–, ryby, čerstvé potraviny... a klidné posezení u moře s rybářským prutem nebo jen odpočinek při nicnedělání.

Chybí mi to? Neumíte si představit, jak je můj kufr naložený pokaždé, když se vracím ze Španělska :)

5. Proč jste se rozhodl stát se učitelem?

Nejsem učitelem jako moje sestra, která už jako studentka na střední škole doučovala mladší děti. Když jsem já maturoval, nevěděl jsem, co chci studovat: šli mi jazyky, rád jsem psal. Tak trochu náhodou jsem si vybral žurnalistiku. Vlastně jsem už přispíval do středoškolského časopisu, stejně jako ty. Jako novinář jsem začal dříve, na základní škole. Vzpomínám si, že když mi bylo devět nebo deset let, napsal jsem článek o instalaci veřejného rozhlasu ve vesnickém kostele a předseda sdružení rodičů ve škole se velmi rozzlobil, protože to prý byla propaganda, a nakonec musel odstoupit. Způsobil jsem skandál, aniž bych o tom věděl! Během studia na univerzitě jsem absolvoval stáže v různých médiích a po ukončení studia jsem brzy začal pracovat pro seriózní regionální časopis (politika, ekonomika, společnost, kultura). Tři roky jsem tam dělal všechno: novinářinu, fotografování, design... Bylo to velmi zajímavé, poznal jsem spoustu lidí, ale zjistil jsem, že moje povaha není pro tuto profesi ideální: byl jsem plachý a novináři by měli být komunikativní, sdílní a drzí. Do České republiky jsem přijel bez znalosti češtiny, takže to nejlepší, co jsem v té době mohl v Liberci dělat, bylo učit španělštinu. Zpočátku to nebylo snadné, měl jsem problém

particulares, en academias de idiomas, en todos los niveles educativos, en compañías... En 2010 empecé a estudiar español como lengua extranjera en la universidad a distancia, durante dos años. Se puede decir que me gusta lo que hago. Aprendo con los jóvenes, que son personas llenas de energía y con la mente abierta. Y dar clases es una forma de conocer a las personas. Ser profesor, la verdad, no está muy reconocido, ni en España ni en la República Checa. La diferencia es que allí ganan más. Pero los profesores en las escuelas españolas tienen que enfrentarse a situaciones más complicadas que aquí. Finalmente, al ser profesor uno tiene la satisfacción de hacer un importante trabajo social, que es el de educar, y es algo que ni las máquinas ni la inteligencia artificial todavía saben hacer.

6. ¿Cuál es la mayor diferencia entre vivir en la República Checa y España?

¡Dos horas de luz! :D Claro: porque España está más al sur y Galicia está muy al oeste, encima de Portugal y debajo de Irlanda (lógicamente deberíamos tener una hora menos). ¡Y en el reloj tenemos la misma hora! A ver, hay muchas diferencias, es un tema muy largo para discutir. Probablemente es que en este país todo va más deprisa. Chequia, sobre todo a partir de la crisis mundial de 2008, está mejor situada que España. Desde que soy padre, y mirando a mis amigos de España, me he dado cuenta de que tener hijos es un lujo - y los checos esto no lo entienden -, y la forma de criar niños es también diferente.

porozumět lidem, ale byla po výuce velká poptávka. Mělo to smysl, jako způsob obživy. Vedl jsem soukromé lekce, v jazykových školách, na všech úrovních vzdělávání, ve firmách... V roce 2010 jsem začal studovat španělštinu jako cizí jazyk na dálkovém studiu, a to po dobu dvou let. Dá se říct, že to, co dělám, mě baví. Učím se s mladými lidmi, kteří jsou plní energie a otevření. A učení je způsob, jak poznat lidi. Být učitelem není ani ve Španělsku, ani v České republice sociálně příliš uznáváno. Rozdíl je v tom, že tam vydělávají více. Učitelé ve španělských školách však musí čelit složitějším situacím než u nás. A konečně, být učitelem vám přináší uspokojení z toho, že děláte důležitou společenskou práci, kterou je vzdělávání, a to je něco, co stroje ani umělá inteligence zatím nedokážou.

6. Jaký je největší rozdíl mezi životem v České republice a ve Španělsku?

Dvě hodiny denního světla! Samozřejmě: protože Španělsko je jižněji a Galicie je hodně na západě, nad Portugalskem a pod Irskem (logicky bychom měli mít o hodinu méně). Ale na hodinkách máme stejný čas! Existuje mnoho rozdílů, je to velmi dlouhé téma k diskusi. Pravděpodobně je to tím, že v této zemi jde všechno rychleji. Česká republika je v tom, zejména po mezinárodní krizi v roce 2008, lépe než Španělsko. Od té doby, co jsem se stal otcem, a při pohledu na své přátele ve Španělsku jsem si uvědomil, že mít děti je luxus - a Češi to nechápou - a způsob výchovy dětí je také jiný.

7. ¿Cuál es su comida favorita checa ?

Las comidas dulces no: žemlovka y žižky s mákem, ¡puf! Excepto esto, me gusta todo. Los que más me gusta son los bramboráky, pero en el comedor escolar no hay, y mi mujer casi nunca los cocina :(

8. ¿Qué palabra checa es la más difícil para usted?

Hay muchas difíciles. Hasta hoy tengo problemas para diferenciar zap-nout y vyp-nout... Lo que es grave. Y durante muchos años he usado palabras mal, que yo entendía a mi manera: "jako rád" en vez de "akorát", "polo patě" en vez de "po lopatě". A los extranjeros no solo nos dan problemas los casos (pády), sino también los verbos perfectivos e imperfectivos (dokonavá a nedokonavá slovesa). Luego es divertido cuando aprendes cómo funciona: dělat, udělat, padělat, rozdělat, vydělat, zadělat.. podělat :D Y también son difíciles algunas construcciones del checo: "strašně dobrý", para mí no tiene sentido, igual que cuando se dice "člověk je hrozně fajn". Y, por otra parte, hay palabras difíciles de pronunciar, como "samožřejmně", "zmrzlina"... Otra cosa que el checo sabe hacer como ninguna otra lengua en el mundo son los diminutivos: "kafičko", "svačinka", "milačku"... lo que es muy gracioso, o las muchas palabras que tienen, cuando en español tenemos solo una: "bumbat", "pít", "chlastat"... para nosotros todo es "beber" :D

7. Jaké je vaše oblíbené české jídlo?

Ne sladká jídla: žemlovka a šišky s mákem! Kromě toho mám rád všechno. Nejraději mám bramboráky, ale ve školní jídelně bramboráky nejsou a manželka je skoro nikdy nevaří :(

8. Které české slovo je pro vás nejtěžší?

Těch obtížných je mnoho. Dodnes mám problém rozlišit mezi zap-nout a vyp-nout... To je vážná chyba! Mnoho let jsem používal špatná slova, která jsem chápal po svém: "jako rád" místo "akorát", "polo patě" místo "po lopatě". Cizinci mají problémy nejen s pády, ale také s perfektivem a imperfektivem sloves (dokonavá a nedokonavá slovesa). Pak je to sranda, když se člověk naučí, jak to funguje: dělat, udělat, padělat, rozdělat, vydělat, zadělat... podělat :D A některé české slovní spojení jsou taky náročné: "strašně dobrý" mi nedává smysl, stejně jako "člověk je hrozně fajn". A pak jsou slova, která se obtížně vyslovují, jako "samožřejmně", "zmrzlina" ..... Další věc, kterou čeština umí asi jako žádný jiný jazyk na světě, jsou zdobněliny: "kafičko", "pomaličku", "milačku"... což je velmi vtipné. Nebo to, kolik mají slov, když ve španělštině máme jen jedno: "bumbat", "pít", "chlastat"... pro nás je to všechno "beber" :D

9. ¿Son los checos diferentes de los españoles?

Definitivamente sí. Cuando llegué aquí yo era como una esponja, absorbía todo, así que durante los 2 ó 3 primeros años me fijaba en todo lo que parecía diferente: todo era nuevo y diferente para mí. Luego mi opinión fue cambiando y buscaba todos los parecidos posibles entre las dos culturas, y llegué a la conclusión de que finalmente todos somos europeos, así que no tan diferentes. Yo necesitaba identificarme, definirme. Pero fue después del año 2010, y de mi estancia en Brasil, que me di cuenta cómo checos y españoles somos diferentes. ¿Por qué? Porque la historia es muy diferente, la situación geográfica, el paisaje, la economía y la sociedad... En breve, la mentalidad es diferente. Somos diferentes en el trato: los españoles nos tuteamos más, mientras que los checos mantienen una distancia más formal. Para mí hasta hoy es un problema, porque todo el tiempo tengo que recordar a quién puedo tutear y a quién tengo que tratar de usted. La primera impresión es que los checos son fríos, secos, cerrados... pero una vez que los conoces, es totalmente diferente. Yo diría que el humor ("nalada" - "humor") sí es diferente. Otra cosa es que los checos son en general más trabajadores que los españoles y son gente de palabra, es decir, lo que dicen, lo cumplen. Por otra parte los checos me parecen más ingeniosos y emprendedores, mucho más centrados en el esfuerzo, el rendimiento y los resultados, más estresados, más individualistas y, como consecuencia, las relaciones familiares y sociales son más frágiles. Quiero decir que tenemos algunos valores diferentes. Pero cuando un checo te acepta como amigo, es realmente un buen amigo. Otra diferencia evidente es el

9. Liší se Češi od Španělů?

Rozhodně ano. Když jsem přijel sem, byl jsem jako houba: všechno jsem nasával. Takže první dva nebo tři roky jsem si všímал všeho, co se mi zdálo jiné: všechno pro mě bylo nové a jiné. Pak se můj názor změnil a já jsem hledal všechny možné podobnosti mezi oběma kulturami a došel jsem k závěru, že nakonec jsme všichni Evropané, takže se zase až tak moc nelišíme. Potřeboval jsem se ztotožnit. Ale až po roce 2010 a po mém pobytu v Brazílii jsem si uvědomil, jak se Češi a Španělé liší. Proč? Kvůli historii, geografické situaci, krajině, ekonomice a společnosti, které jsou velmi odlišné. Mentalita je zkrátka jiná. Lišíme se v tom, jak se k sobě chováme: my Španělé si spíše tykáme, zatímco Češi si udržují formálnější odstup. Dodnes s tím mám problém, protože si musím neustále připomínat, koho mohu oslovovat "ty" a koho musím vykat. První dojem je, že Češi jsou chladní, suchaři, uzavření... ale jakmile je trochu poznáte, je to úplně jinak. Řekl bych, že povaha ("nalada" + "humor") je jiná. Další věcí je, že Češi jsou obecně pracovitější než Španělé, a jsou to lidé, kteří drží slovo, tj. co řeknou, to dodrží. Na druhou stranu se mi Češi zdají být vynalézavější a podnikavější, mnohem více zaměřeni na úsilí, výkon a výsledky, více vystresovaní, převládá individualismus, a v důsledku toho jsou rodinné a sociální vztahy křehčí. Myslím tím, že máme trochu jiné hodnoty. Ale když vás Čech přijme jako přítele, je to

tamaño: el tamaño es importante :) España es 5 veces más grande que la República Checa y 4 veces mayor en población. Somos el segundo país más visitado del mundo. Los españoles somos conscientes de nuestra identidad y de la imagen que proyectamos en el mundo. Somos tal vez más orgullosos. En este sentido la nación checa es relativamente pequeña y no siempre es fácil encontrar los rasgos que identifican a los checos en el mundo.

10. ¿La lengua checa es difícil para usted?

Antes era peor. Cuando llegué no sabía nada de checo. Nunca he estudiado checo formalmente, así que todo lo que sé lo he aprendido en la calle, por los medios y estudiando solo. Por eso creo que mi checo es un poco informal e impreciso. Pero después de pasar por varias entrevistas de trabajo, por el hospital, por la policía, por un montón de oficinas... He trabajado ocasionalmente como traductor y como intérprete (por ejemplo, he trabajado para una compañía checa en México y he casado a una pareja en el ayuntamiento de Liberec)... Se puede decir que me manejo normalmente en checo. No puedo negar que el acento me delata, y también me limita, pero no me importa. Algo que me ha ayudado mucho ha sido la profesión: explicar la propia lengua me obliga a pensar en cómo es en la otra lengua, y a ser consciente de cómo usarla.

11. ¿Cómo celebra usted las fiestas por ejemplo - la Navidad, la Pascua?

oprapvdu dobrý přítel. Dalším zřejmým rozdílem je velikost: velikost je důležitá :) Španělsko je pětikrát větší než Česká republika a má čtyřikrát více obyvatel. Jsme druhou nejnavštěvovanější zemí na světě. My Španělé jsme si vědomi své identity a obrazu, který vytváříme ve světě. Jsme snad ještě pyšnější. V tomto smyslu je český národ poměrně malý a není vždy snadné najít znaky, které Čechy ve světě identifikují.

10. Je pro vás čeština obtížná?

Dříve to bylo horší. Když jsem přijel, neznal jsem češtinu. Nikdy jsem se neučil formálně česky, takže vše, co vím, jsem se naučil na ulici, z médií a studiem na vlastní pěst. Proto si myslím, že moje čeština je trochu neformální a nepřesná. Ale po absolvování několika pracovních pohovorů, přes pobyt v nemocnici, přes svědectví v policii, přes spoustu úřadů, příležitostně jsem pracoval jako překladatel a tlumočník (například jsem pracoval pro českou firmu v Mexiku, a dokonce oddával jsem pár na liberecké radnici)... se dá říct, že si většinou poradím i v češtině. Nemohu popřít, že mě přízvuk prozrazuje a také omezuje, ale nevadí mi to. Hodně mi pomohla moje profese: vysvětlování vlastního jazyka mě nutí přemýšlet o tom, jak to vypadá v jiném jazyce, a uvědomovat si, jak ho používat.

Algunos de los estudiantes saben –o deberían saber– que en España estas celebraciones son bastante diferentes. Por ejemplo, que los regalos los trae Papá Noel el 25 de diciembre por la mañana o los Reyes Magos el 6 de enero, que el árbol adornado es algo moderno, mientras que el Belén es una tradición, que los españoles celebramos "April" en medio de la Navidad, que no preparamos dulces en casa sino que compramos "turrón", que comemos uvas en la Nochevieja, que llevamos ropa interior roja para tener suerte en el amor, que apostamos al mayor premio de la lotería... En fin, normalmente cada año voy a visitar a mi familia para unos días, así que sigo las tradiciones checas y las españolas - e intento comer mucho pescado :) La Pascua es muy diferente, porque España no celebra la llegada de la primavera, sino la muerte y resurrección de Cristo. Durante esta fiesta la gente sale en procesión con estatuas de santos por las calles, parece todo muy serio y triste... Cuando yo era joven participaba con unos amigos en esta celebración: nos vestíamos una capucha (como la del Ku-Klux-Klan) y una capa, y paseábamos por las calles – era muy divertido (bylo to "hrozná sranda") porque nadie puede saber quién eres y tú das miedo a la gente.

12. ¿Cuál es el error más común de los estudiantes en español?

Hay un error grave inicial, y es elegir el español creyendo que es más fácil que el francés o el alemán. Normalmente quien piensa así luego no suele obtener buenos resultados. "Ser-estar-hay", "para-por", "indicativo-subjuntivo"... son cuestiones interminables que hay que explicar siempre, un estudiante no debería sentirse mal cuando no lo entiende a la primera. Por otra parte hay errores por culpa de la adaptación directa de la lengua checa -

11. Jak slavíte svátky, například Vánoce, Velikonoce?

Někteří studenti vědí - nebo by měli vědět - že ve Španělsku se tyto oslavy konají zcela jinak. Například, že dárky nosí Papá Noel 25. prosince ráno nebo Tři králové 6. ledna. Ozdobený stromeček je moderní záležitost, zatímco betlém je tradice, že Španělé slaví "Apríl" uprostřed Vánoc, že doma nepřipravujeme cukroví, ale kupujeme "turrón", že na Silvestra jíme hrozny, že nosíme červené spodní prádlo, abychom měli štěstí v lásce, že sázíme na největší výhru roku v loterii.....

Každopádně obvykle každý rok jezdím na pár dní za rodinou, takže dodržuji české a španělské tradice - a snažím se tam jíst hodně ryb :) Velikonoce jsou velmi odlišné, protože Španělsko neslaví příchod jara, ale smrt a vzkříšení Krista. Během tohoto svátku chodí lidé v průvodu se sochami svatých po ulicích, vypadá to velmi vážně a smutně... Když jsem byl mladý, zúčastnil jsem se s několika přáteli této slavnosti: nosili jsme kapuci (jako Ku-Klux-Klan) a plášť a chodili jsme po ulicích - bylo to velmi legrační, protože nikdo nemůže vědět, kdo jste, a lidé se vás trochu bojí.

12. Jakou nejčastější chybu dělají studenti ve španělštině?

Velkou počáteční chybou je volba španělštiny v domnění, že je jednodušší než francouzština nebo němčina. Ti, kteří takto uvažují, obvykle pak nedosahují dobrých výsledků. "Ser-estar-hay", "para-por", "indikativ-subjunktiv"... jsou nekonečné otázky, které je třeba vždy vysvětlit. Student by se neměl

"bastante mucho" (docela hodně), "grande casa" (velký dům), "mío amigo" (můj kamarád)... - que son muy difíciles de corregir. Pero en general se puede decir que los checos tienen un mejor nivel de lenguas que los españoles: como son una nación pequeña, saben que tienen que aprender lenguas extranjeras.

post scriptum

El español como lengua extranjera es algo muy moderno, masivamente se enseña solo durante los últimos 30 años, lo que lo hace muy diferente de otros idiomas como el inglés, el francés y el alemán. A ver, todos tenemos que saber inglés, y para los checos el alemán es mucho más importante y práctico. El inglés es y será la lengua de los negocios, mientras que el español se aprende más para viajar, a España, y sobre todo a América Latina, que es inmensa y muy atractiva. Por eso el español se enseña de forma un poco diferente a las otras lenguas. Para los checos, la fonética española es realmente fácil, mucho más fácil que el inglés o el francés. Y el mundo aprende español: en Estados Unidos y Gran Bretaña es el idioma extranjero más estudiado, en Francia y Japón es el segundo idioma extranjero -los japoneses son, curiosamente, unos fanáticos de la cultura hispana. En breve, ¿qué puedo decir a los actuales y futuros estudiantes de español de Doctrina? Que el español es un pasaporte para el mundo.

cítit trapně, když jim zpočátku nerozumí. Na druhé straně se objevují chyby způsobené přímou adaptací: "bastante mucho" (docela hodně), "grande casa" (velký dům), "mío amigo" (můj kamarád)..... - které se velmi obtížně opravují. Obecně však lze říci, že Češi ovládají cizí jazyky lépe než Španělé: jako malý národ vědí, že se musí učit cizí řeči.

post scriptum

Španělština jako cizí jazyk je velmi moderní obor, formálně a po velkém se vyučuje teprve posledních 30 let, čímž se výrazně liší od jiných jazyků, jako je angličtina, francouzština a němčina. Všichni musíme umět anglicky, a pro Čechy je němčina mnohem důležitější a praktičtější. Angličtina je a bude obchodním jazykem, zatímco španělština se učí spíše pro cestování, do Španělska a zejména do Latinské Ameriky, která je obrovská a velmi atraktivní – možná je lakavá tím že je tak jiná od české kultury. Proto se španělština učí trochu jinak než ostatní jazyky. Pro Čechy je španělská fonetika opravdu snadná, mnohem snadnější než angličtina nebo francouzština. A svět se učí španělsky: ve Spojených státech a Velké Británii je to nejstudovanější cizí jazyk, ve Francii a Japonsku je to druhý cizí jazyk - Japonci jsou kupodivu velcí fanoušky hispánské kultury. Co mohu ve zkratce vzkázat současným i budoucím studentům španělštiny na Doctrině? Španělština je pasem do světa.